

**Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації**

Назва програми:

Формування гендерної компетентності у школярства

Шифр програми: СК2020/012

Рік запровадження програми: 2020

Програму затверджено: Вченою радою ГПМ від 29.04.20

Програму погоджено- (Найменування організації, установи, державного органу, органу місцевого самоврядування, дата і номер документа, яким погоджено програму).

Бахмут 2020

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Формування гендерної компетентності у школярства
Шифр програми	СК2020/012
Тип програми за змістом	Спеціальна
Форма навчання	Дистанційна
Цільова група	Працівники освіти (вчителі та адміністрація загальноосвітніх шкіл, коледжів, методисти)
Передумови навчання за програмою	-
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою <i>(для професійних програм)</i>	-
Найменування партнера (партнерів) програми	-
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС (30 год)
Тривалість програми та організація навчання	Кількість днів 15 Період проведення дистанційних занять 3 ____ 2020 до ____ 2020
Мова(и) викладання	Українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	знання з основ гендерної теорії, стратегії й методології гендерного інтегрування
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	- гендерна компетентність; - вміння розпізнавати та аналізувати складові гендеризованого змісту шкільної освіти; - вміння застосовувати елементи гендерної освіти на уроках; - вміння використовувати різні ситуації в освітньому просторі для формування гендерної культури учасників освітнього процесу.
Укладач(і) програми	Кандидат історичних наук, ст. викл. кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Ю.Р. Стуканова
2. Загальна мета	
Професійний розвиток учасників через формування гендерної	

компетентності працівників освіти та методів формування гендерної культури та гендерної компетентності у школярів

3. Очікувані результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:

знання	основ теорії гендеру; базових понять, пов'язаних із гендерною освітою та гендерним вихованням; складових гендерованого змісту шкільної освіти; нормативно-правової бази, що регламентує гендерну рівність
уміння	проводити гендерний аналіз змісту окремих предметів та мови підручників; проводити гендерний аналіз змісту шкільних виховних заходів та шкільного простору; застосовувати способи виявлення та протидії гендерній дискримінації у школі.
навички	розпізнавання гендерних стереотипів у освітній та виховній діяльності вчителя, шкільній навчальній літературі тощо; підвищення «гендерної чутливості» у професійній діяльності; використання толерантної та недискримінаційної лексики в освітній та виховній роботі.

4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, метод усного викладу, метод гендерного аналізу, метод самостійної роботи.

Форми проведення навчальних занять: дистанційні лекції, практичні заняття, самостійна робота

5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання

Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	Платформи: MOODLE ГІМ http://dl.forlan.org.ua/ ZOOM SKYPE
Назва дистанційного етапу/модуля	Формування гендерної компетентності у школярства

6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю

Критерії оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Проміжний контроль – 60 %
	Підсумковий контроль – 40 %
Форма підсумкового контролю	Тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Гендер як соціокультурний конструкт	5		4		1
Тема 2. Освіта як гендерований соціальний інститут	5		4		1
Тема 3. Гендерований зміст шкільної освіти	6		4		2
Тема 4. Гендерна чутливість вчителя	3		2		1
Тема 5. Гендерна освіта. Гендерне виховання	6		4		2
Тема 6. Нормативно-правова база, що регламентує гендерну рівність	3		2		1
Підсумковий контроль результатів навчання	2		2		-
РАЗОМ	30		22		8

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Гендер як соціокультурний конструкт

Перелік питань для вивчення:

1. Поняття гендеру.
2. Соціально-психологічні та біологічні основи гендерної ідентичності.
3. Гендерна соціалізація, гендерні стереотипи та ролі.
4. Історичні передумови гендерної нерівності.
5. Прояви гендерної нерівності у соціумі.

Тема 2. Освіта як гендерований соціальний інститут

Перелік питань для вивчення:

1. Роль освіти в соціальному конструюванні.
2. Вплив гендерних стереотипів на сімейне виховання.
3. Поняття «прихованого навчального плану» в освіті.
4. Дошкільна освіта в контексті теорії гендеру.
5. Школа як організаційно-нормативна структура крізь призму гендеру.

Тема 3. Гендерований зміст шкільної освіти

Перелік питань для вивчення:

1. Дискримінаційна мова підручників.
2. Історія як «his-story».
3. Трудове навчання і вільний професійний вибір.
4. Гендерована фізкультура.

Тема 4. Гендерна чутливість вчителя

Перелік питань для вивчення:

1. Поняття «гендерна чутливість».
2. Підвищення гендерної чутливості вчителя.
3. Тренінги для працівників освітньої сфери щодо формування гендерної чутливості, використання гендерно чутливої мови.

Тема 5. Гендерна освіта. Гендерне виховання

Перелік питань для вивчення:

1. Гендерна освіта.
2. Гендерне виховання.
3. Гендерні уроки.
4. Стиль комунікації.
5. Робота з батьками в контексті реалізації соціально-гендерної рівності.

Тема 6. Нормативно-правова база, що регламентує гендерну рівність

Перелік питань для вивчення:

1. Законодавство України.
2. Міжнародні документи, ратифіковані Україною.

3. Державна програма з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Максимальна оцінка за проходження курсу – 100 %:

- проміжний контроль (наприкінці кожної теми) – 60 %;
- підсумковий іспит (наприкінці курсу) – 40 %.

Слухач одержує сертифікат у разі виконання всіх завдань на 60 % і більше відсотків.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Конспекти дистанційних лекцій
2. Вихор С. Підручники з історії для середніх і старших класів: гендерний аналіз / С. Вихор // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. Тернопіль. 2005. №1. С. 71–74.
3. В поисках гендерного воспитания : метод. пособие / О. Андрусик, Н. Водолажская, А. Ефимцева и др. ; под ред. О. Андрусик и О. Марущенко. Харьков : Золотые страницы, 2013. 144 с.
4. Гендерна педагогіка: Хрестоматія / за ред. В. Гайденко; пер. з англ. В. Гайденко, А. Предборської. Суми: Університетська книга, 2006. 313 с.
5. Марущенко О., Плахотнік О. Гендерні шкільні історії. Харків: Монограф, 2012. 88 с.
6. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник / відп. ред. М.М.Скорик. К. : “К.І.С.”, 2004. 536 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Гендерна соціологія. URL: [http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/c13ed28215463fefce7de5645424ce1aGenderna-sociologiya-\(Komix-N.G.\).pdf](http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/c13ed28215463fefce7de5645424ce1aGenderna-sociologiya-(Komix-N.G.).pdf).
2. Гендерна психологія. URL: <https://academia-pc.com.ua/product/252>.
3. Кімел М. Гендероване суспільство / пер. С. Альошкіної. Київ: Сфера, 2003. 490 с.